

باندهای مجرمانه ایرانی

تألیف و تدوین:

غلامحسین بیابانی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی

سرشناسه	بیابانی، غلامحسین، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	باند‌های مجرمانه ایرانی / غلامحسین بیابانی.
مشخصات نشر	تهران: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس آگاهی، انتشارات کارآگاه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۵۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۲-۱۰-۸ :
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
موضوع	دار و دسته‌های تبهکار
موضوع	دار و دسته‌های تبهکار -- ایران
موضوع	جرم و جنایت -- ایران -- نمونه پژوهی
شناسه زوده	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. پلیس آگاهی. انتشارات کارآگاه
رده بندی کنگره	۱۳۹۵: ۲۹۷/۶۴۳ HV
رده بندی دیویی	۳۶۴/۱۰۶۶:
شماره کتابشناسی	۴۲۱۰۳۱:

عنوان: باند‌های مجرمانه ایرانی

تألیف و تدوین: غلامحسین بیابانی

صفحه آری: محمد محرابی

ویرایش ادبی: امیر فکرت نیا

ویرایش تخصصی: محمدحسین حسینیاری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۲-۱۰-۸ :

ناشر: نشر کارآگاه وابسته به پلیس آگاهی ناجا

لیتو گرافی، چاپ و صحافی: انتشارات راه ردا

طبقه‌بندی: مجرمانه

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۵

نشانی: خیابان فردوسی، خیابان نوفل لوشاتو، جنب مرکز تشخیص هویت، ساختمان شهدای

پلیس آگاهی، طبقه چهارم، مرکز تحقیقات کاربردی پلیس آگاهی ناجا

کلیه حقوق این اثر به پلیس آگاهی ناجا تعلق دارد

از واگذاری این کتاب به بیرون از سازمان خودداری شود.

۹	پیشگفتار
۱۷	فصل اول
۱۷	کلیات چرایی بانکی
۳۷	فصل دوم: چرایی چتایی و عشق
۳۹	باند سارقین مسلح برادران میر لوحی
۵۱	باند باغ خرمالو
۵۸	باند زورگیری با استفاده از اسیدپاشی
۶۵	رهایی گروگان چینی از دست گروگانگیران
۷۹	آدمربایی مسلحانه
۸۹	باند نقابداران سیاه
۸۹	(سرقت‌های مسلحانه از بانک‌های شهرستان بهبهان)
۹۸	باند سارقین متجاوز
۱۰۰	باند محمد مافیایی
۱۰۶	سرقت مسلحانه از انبار
۱۱۱	باند تراب
۱۱۹	باند مخوف سارقان مسلح طلا فروشی شهر مشهد
۱۲۵	فصل سوم: چرایی بانکی انواع سرقت
۱۲۷	باند تختی‌ها
۱۳۷	باند محمد آشپز
۱۴۵	گرمی‌های دروازه‌غار
۱۵۱	باند اسی
۱۵۶	باند سارقین بنز

۱۶۰	باند پوکه
۱۶۹	باند کیف‌قاپی
۱۷۳	باند سرقت منازل شهرستان فردوس
۱۷۶	باند سارقین منزل فیوج در قم
۱۸۴	باند بهزاد آمریکایی
۱۹۰	باند (طایفه فیوج) سارقین حرفه‌ای و بین‌المللی تحت پوشش مأمور
۲۰۳	باند سارقین تحت مأمور
۲۰۶	کشف و دستگیری باند سارقین اماکن خصوصی قم
۲۱۱	باند سارقین حرفه‌ای خودرو سندنمره کار
۲۱۶	سرقت تحت پوشش مأمورین پلیس
۲۲۶	باند سارقین حرفه‌ای و بین‌المللی طایفه فیوج
۲۳۰	باند کرسی‌های ساه هیرمند
۲۴۰	باند ناغانی‌ها
۲۴۷	باند خیاط
۲۵۱	باند سارقین داخل خودرو و قطعات خودرو
۲۵۹	باند محمد تایسون
۲۶۳	باند گربه
۲۶۹	باند خان‌دابی
۲۷۵	باند سارقین سرقت منزل و موتورسیکلت (بره‌چپق)
۲۸۰	باند عقرب
۲۸۹	باند سارقان منزل
۲۹۷	فصل چهارم: جعل و کلاهبرداری
۲۹۹	باند کلاهبرداری کارت به کارت ذبیح کابوی
۳۱۰	باند کلاهبرداری از فروشندگان لوازم خانگی
۳۱۷	بررسی باند کلاهبرداری از تشکیل دستگیری
۳۲۳	پرونده جعل و کلاهبرداری
۳۲۹	کلاهبرداری به شیوه بدل‌اندازی
۳۳۳	باند پورثانی
۳۳۸	باند جاعلان اسناد دولتی
۳۴۳	تشریح باند جاعلین کارت‌های بانکی و دستبرد به حساب
۳۴۳	مشتریان بانک
۳۴۹	فهرست منابع

جرم علاوه بر هزینه‌هایی که بر کشور تحمیل می‌کند، در احساسات و رفتارهای مردم تأثیر منفی گذاشته و عموماً به دو صورت فری و باندی رخ می‌دهد، اما جرایم باندی بیشترین اثرات منفی را بر جامعه باقی می‌گذارد. بر این اساس در کشور سالی نیست که پلیس آگاهی نسبت به مبارزه و مقابله در متلاشی کردن فعالیت مجرمانه باندهای جنایی، اقدامی انجام نداده باشد؛ زیرا جرایم با توجه به پیچیدگی جامعه به سمت سازمان‌یافتگی و جدایی شدن حرکت کرده و یکی از چالش‌های پیش روی جرم‌یابان و کارآگاهان جرایم باندی و سازمان‌یافته است این کتاب در تلاش است به ابعاد مختلف چگونگی تشکیل باندهای مجرمانه و نحوه مدیریت آنها بپردازد. این کتاب بر اساس اقدام‌های ۴۵ پرونده باندی در حوزه‌های جرایم جنایی، سرقت، کلاهبرداری و... تنظیم شده است. هدف از نگارش این کتاب و کتاب‌هایی از این دست، در پلیس آگاهی «مان شعار» می‌نویسیم تا ارزش‌های پلیس آگاهی زنده بماند است، ولی در مجموع می‌توان علت نگارش را در سوالات زیر جستجو کرد:

چگونه جرایم باندی شکل می‌گیرد؟ افراد چگونه به باندها می‌پیوندند؟ چگونگی نام‌گذاری و گستره فعالیت مجرمانه باند، نقش القاب افراد در آن، شیوه و شگرد مجرمانه باند و اینکه چرا برخی به مقابله با رفتار مجرمانه پرداخته، ولی عده‌ای تن به قانون و اطاعت از آن نمی‌دهند؟ چرا برخی خطر ارتکاب جرم را به جان می‌خرند و روش مجرمانه را در زندگی بر می‌گزینند، در حالی که دیگران به زندگی مجرمانه پشت می‌کنند؟ لذا برای جمع‌آوری اطلاعات و برای اینکه بتوان یک

باند را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد، حدود بیست و چهار سؤال طراحی، تنظیم و تمام اقدام‌های را در سؤالات زیر دسته‌بندی نمود که عبارتند از:

۱. عنوان باند؛ ۲. شرح پرونده؛ ۳. چگونگی تشکیل باند و نحوه نام‌گذاری آن؛ ۴. چگونگی انتخاب اعضا؛ ۵. شیوه‌ها و شگردهای مورد استفاده؛ ۶. چگونگی انتخاب قربانی؛ ۷. گستره جغرافیایی جرم؛ ۸. ابتکار عمل مجرمین؛ ۹. چگونگی شناسایی و دستگیری باند؛ ۱۰. چگونگی سرنخ‌یابی؛ ۱۱. مشخصات و خصوصیات اخلاقی اعضای باند؛ ۱۲. ویژگی‌های رئیس باند؛ ۱۳. القاب و نقش هر یک از اعضا؛ ۱۴. تاریخچه و تشکیل باند؛ ۱۵. انگیزه ارتکاب جرم؛ ۱۶. میانگین سنی مجرمین؛ ۱۷. ابزار مورد استفاده در ارتکاب جرم؛ ۱۸. وفاداری اعضای باند نسبت به یکدیگر؛ ۱۹. علل و عوامل موفقیت باند؛ ۲۰. اموال حاصل از انجام اعمال مجرمانه؛ ۲۱. سرانجام و نتیجه کار باند؛ ۲۲. تجزیه و تحلیل بارت از: الف) نقش مردم در دستگیری؛ ب) نقش اطلاعات جنایی؛ پ) نقش تشخیص هویت؛ ت) نقش کلانتری؛ ۲۳. نکات آموزشی برای آموزش همگانی؛ ۲۴. نکات آموزشی برای کارآگاهان.

بر این اساس، جرم هم‌شبه در حال تغییر است و خود را با شرایط و امکانات جامعه سازگار می‌سازد. به عنوان مثال، جرم در جامعه سنتی به شکل ساده به وقوع پیوسته و کشف آن هم ساده می‌باشد. اما زمانی که جامعه در مسیر رشد و توسعه قرار می‌گیرد، جرم نیز از پیچیدگی لازم برخوردار شده و کشف آن هم سخت‌تر صورت می‌گیرد. لذا در جامعه امروزی، اطلاعات، یکی از مهم‌ترین برترین ابزارهای پلیس است و در طرف دیگر تجهیزات و فناوری، چرا که هر وسیله‌ای که وارد جامعه می‌شود، می‌تواند در معرض جرم قرار گرفته یا به ابزاری برای ارتکاب جرم تبدیل شود. به عنوان مثال، خودرو هم ابزاری در معرض سرقت و هم وسیله‌ای برای ارتکاب جرایم دیگر به‌شمار می‌رود. با این حال جرم در حال دگردیسی است و به سمت باندی شدن و سازمان‌یافتگی پیش می‌رود. لذا کمتر روزی وجود دارد که صفحات حوادث روزنامه، مطلبی نسبت به انعکاس جرم، درج نمایند. برخی از این جرایم به صورت فردی به وقوع پیوسته و پاره‌ای به صورت باندی و گروهی می‌باشد. اینکه چگونه یک جرم باندی شکل می‌گیرد؟ چگونه اعضای این باندها به هم می‌پیوندند، گستره جرایم تا کجاست؟ شیوه و شگردشان چگونه است؟ چطور اسم باند را انتخاب می‌کنند؟ و...؟ نکته حائز اهمیت، این است که هم‌زمان با افزایش تعداد دفعات وقوع این حوادث، عوامل بروز چنین وقایعی، از فرد به گروه تبدیل شده‌اند و به این ترتیب این جنایات به صورت باندی و سازمان‌یافته بروز و ظهور

می‌یابند. بسیاری از جامعه‌شناسان و صاحب‌نظران این حوزه معتقدند: وجود بسترهای پنهان و نیز ناهنجاری‌های موجود در جامعه و خانواده، عامل عمده و اصلی در بروز این حوادث و در نتیجه، شکل‌گیری باندهایی این چنین است. از سوی دیگر با توجه به امکان وجود شکست در نقشه‌های جنایتکارانه توسط یک فرد، بسیاری از افراد تبه‌کار ترجیح داده‌اند تا به صورت گروهی و باندی وارد عمل شوند؛ زیرا به اعتقاد بسیاری از آنها، امکان لورفتن نقشه‌ها و دستگیری همه اعضای یک باند محدود است (معصومی، ۱۳۸۱: ۲). اما برخی روانشناسان نیز بر این عقیده‌اند که وقتی عده‌ای با هدف خلافتکاری گرد هم می‌آیند، قبح جرم برایشان کم‌رنگ شده و دیرتر پشیمان می‌شوند؛ چرا که خود را تنها ندیده و این گونه می‌پندارند که اگر قرار باشد مجازاتی دام‌گیرشان شود، همدستانی دارند که می‌توانند گناه را به گردن آنها بیندازند. در بررسی مراحل تشکیل برخی باندها می‌توان برکراری محصل، دوستانه نوجوانان و جوانان را به عنوان پایه شکل‌گیری باند برشمرد. این در حالی است که کانون‌های تشکیل باند را به هیچ وجه نباید تنها به این دوستی‌ها محدود دانست. بنابر آنچه کارشناسان بارها اعلام کرده‌اند، زندان به عنوان مرکزی برای سپری کردن مدت محکومیت مجرمان بر اساس میزان تعیین شده جهت تنبیه و بازپروری آنها در نظر گرفته شده است. در این میان نکته حایز اهمیت، این است که برخی مجرمان با انواع جرایم ارتكابی برای مدت طولانی در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند. بدین ترتیب با توجه به شرایط محیطی زندان احتمال تشکیل باندهای مجرمانه در جریان انتقال شیوه‌ها و ترسیدگی ارتكابی از سوی زندانیان افزایش می‌یابد (قدمی، ۱۳۸۶).

حال با توجه به مباحث مطرح شده، جرایم باندی، آنهایی نیستند که اثر علیان احساسات یا بدون اختیار و اراده صورت پذیرند، بلکه حساب شده هستند. گرچه چنین جرایمی، گاه مدت کوتاهی پس از وقوع یک حادثه روی می‌دهند، اما در جهت حفظ آبرو و شهرت اعضا یا کسب احترام بوده و در نهایت، واکنشی نسبت به آن رویداد محسوب می‌شوند. اعضای باندهای تبه‌کار، با هدف "ترساندن" یا "زخمی کردن"، به قربانیان خود شلیک نمی‌کنند، بلکه به قصد قتل، اقدام به تیراندازی می‌کنند. در قاموس خشونت‌های باندهای جنایی، مطلبی به عنوان "خشونت تصادفی" وجود ندارد. گرچه برخی قربانیان بی‌گناه، در مهلکه تیراندازی‌های مرتبط با باندهای جنایی افتاده و جان خود را از دست می‌دهند، اما به هیچ وجه چیزی به نام قتل تصادفی وجود ندارد. در چشم باند جنایی، فرد قربانی، تاوان آسیب وارد شده را پرداخته است، هر چند هیچ چیز تصادفی در

ارتباط با تیراندازی‌های باند جنایی وجود ندارد. قربانی مورد نظر، ممکن است تصادفی باشد. وقتی یک باند جنایی در فعالیت‌های مجرمانه، درگیر می‌شود، اعضای آن رعب و وحشت ایجاد می‌کنند. ساکنان منطقه و اعضای باند جنایی رقیب، این ترس و هراس را نوعی احترام برای آن باند جنایی تلقی می‌کنند. همین احترام در خرده‌فرهنگ‌های باند جنایی، ارزشمند و محترم است. در واقع، تک‌تک اعضای باند جنایی رقیب، در پی دستیابی به این احترام هستند. چنین احترامی، شاخصه و معیار قضاوت دیگران در مورد آنهاست. باندهای جنایی از استمرار ترس و ارعاب، برای اعمال کنترل بر مناطق یا نواحی خود بهره می‌برند. همچنان که ترس و هراس ساکنان، صاحبان مراکز تجاری، محلی و رقبای مخالف با باند جنایی و انتقام‌جویی آنها افزایش پیدا می‌کند، باند جنایی هم کمتر بیشتری بر منطقه تحت حاکمیت خود به دست می‌آورد.

آیا تا به حال این جمله شنیده‌اید که "شهرت، همه چیز است"؟ اعضای باندهای تبهکار، شهرت خود را در سه راه جرایم، ترس و میزان از خودگذشتگی برای باند تبهکار کسب می‌کنند. با هر جرمی که یک نفر ارتکاب می‌شود، به شهرت وی و همچنین احترامی که دریافت می‌کند، هم در داخل و هم خارج از آن، تبهکار افزوده می‌شود. نه تنها شهرت و احترام فرد، بلکه شهرت و احترام کل گروه افزایش می‌یابد. با ارتکاب هر جرم جدیدی در جامعه، ترس شهروندان از آن باند تبهکار هم افزایش پیدا کرده و به این رقیب شهرت باند تبهکار تقویت شده و از احترام بیشتری برخوردار خواهد شد. با افزایش تعداد جرایم خشونت‌آمیز، تمایل شاهدان به همکاری با مجریان قانون هم رو به افول می‌رود. وقتی مجریان قانون مجبور باشند برای یافتن شاهد عینی جنایات باندهای تبهکار، دشواری‌های فراوانی را بر خود هموار کنند، پیگرد قانونی سخت‌تر می‌شود. این امر به نوبه خود، باعث رشد باند تبهکار شده و در مجموع، جامعه و باند تبهکار رقیب، به غیر قابل کنترل بودن آن پی می‌برند (ر. ک وات کینز و اشبای، ۱۳۸۹: ۶۵-۴).

این کتاب شامل ۴۵ پرونده از جرایم بانندی است که در قالب چهار فصل تنظیم شده و فصل اول آن به کلیات جرایم بانندی اختصاص دارد. این فصل به تعریف و خصوصیات جرایم بانندی، روش‌های جذب در باندها، عوامل تشکیل‌دهنده باندهای مجرمانه، نقش القاب در باندهای جنایی و علل گرایش به عضویت در باندها پرداخته است. در فصل دوم، موضوعات جرایم جنایی و خشن، شامل کالبدشکافی ده باند جنایی، بررسی و موضوعات بر اساس سوالات ۲۴ گانه تنظیم شده است. فصل سوم این کتاب به حدود ۳۰ باند از انواع سرقت از منزل، مغازه، سرقت خودرو و داخل خودرو

گرفته تا سرقت احشام پرداخته است. فصل چهارم به موضوعات جعل و کلاهبرداری اختصاص دارد که در قالب ۵ پرونده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و می‌تواند منبع مناسبی برای شناخت باندهای ایرانی باشد. در خاتمه از همه دوستان، همکاران، دانشجویان و همه کسانی که به هر طریق، نگارنده را در جمع‌آوری محتوای این مجموعه یاری رساندند، نهایت سپاسگزاری را دارم؛ باشد که از نامشان به نیکی یاد شود.

بهار ۱۳۹۵

سرهنک دکتر غلامحسین بیابانی

www.ketab.ir